

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๙/๒๕๕๑

ประธานวุฒิสภา

ผู้ร้อง

นายไชยา สะสมทรัพย์

ผู้ถูกร้อง

รธน. มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) และมาตรา ๒๖๙ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) บัญญัติให้ความเป็นรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวเมื่อกระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๒๖๙ โดยมาตรา ๒๖๙ วรรคหนึ่งและวรรคสาม บัญญัติให้รัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องแจ้งการถือครองหุ้นและการได้รับประโยชน์จากกรณีดังกล่าวต่อประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ประธานกรรมการ ป.ป.ช.) ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และต้องแจ้งการโอนหุ้นให้นิติบุคคลซึ่งจัดการทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นตามที่กฎหมายกำหนด โดยใช้บังคับกับคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของรัฐมนตรีผู้นั้นด้วย แม้พระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๓ มิได้บัญญัติให้รวมถึงการถือครองหุ้นและการได้รับประโยชน์จากการถือครองหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของรัฐมนตรีก็ตาม แต่พระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นโดยมีหลักการเดียวกันกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๙ ดังนั้น รัฐมนตรีจึงมีหน้าที่ต้องแจ้งความประสงค์จะรับประโยชน์จากกรณีดังกล่าวของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วย

เมื่อผู้ถูกร้องได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนเองและคู่สมรสต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกรณีเข้ารับตำแหน่งดังกล่าว แต่ผู้ถูกร้องไม่ได้แจ้งต่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. ว่าประสงค์จะได้รับประโยชน์จากการที่คู่สมรสถือหุ้นในบริษัทเกินกว่าร้อยละห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ถูกร้องได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี จึงเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๖๙ และเป็นการกระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๒ วรรคหนึ่ง (๗) ประกอบมาตรา ๒๖๙ ความเป็นรัฐมนตรีของผู้ถูกร้องจึงสิ้นสุดลงเฉพาะตัวทันทีเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี

ย่อโดย นางสาวจิรพันธ์ ตุ่นมาก
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นางสาวพรพินี ปลุกเจริญ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๔

นางสาวณิชาภา ภูมินายก
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒